

Opgang, 8 september

Teksten

1 – Josef Anton Bruckner (1824-1896): “Ave Maria”, WAB 6 (a 7) (Tenebrae, o.l.v. Nigel Short)

Dit “Ave Maria” is geschreven kort na een zesjarige contrapunt-studie van Bruckner bij de Weense muziektheoreticus Simon Sechter. Het werd voor het eerst uitgevoerd door een mannenkoor, de ‘Liedertafel Frohsinn’, op 12 mei 1861 in de Oude Kathedraal van Linz, onder Bruckner’s directie.

Ave Maria, gratia plena, dominus tecum;

benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Jesus.
Sancta Maria, Mater dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae,
Sancta maria, ora pro nobis. Amen.

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer zij met u;

gezegend zijt gij onder alle vrouwen,
en gezegend is de vrucht van uw schoot, Jezus.
Heilige Maria, Moeder Gods,
bid voor ons, zondaars,
nu en in het uur van onze dood,
Heilige Maria, bid voor ons. Amen

2 – Josef Anton Bruckner (1824-1896): “Christus factus est”, WAB 11 (a 4) (Tenebrae, o.l.v. Nigel Short)

Dit motet is gebaseerd op Filippenzen 2:8-9 (vertaling NBV21), dat gebruikt wordt als graduale voor Witte Donderdag. Deze derde en laatste versie werd op 9 November 1884 in de Hofburgkapelle in Wenen voor het eerst uitgevoerd. Het werd samen met drie andere gradualen (“Locus iste”, “Os justi” en “Virga Jesse”) uitgegeven in 1886.

Christus factus est pro nobis obediens,
usque ad mortem, mortem autem crucis.
Propter quod et deus exaltavit illum et dedit illi
nomen, quod est super omne nomen.

Christus werd gehoorzaam
tot in de dood, de dood aan het kruis.
Daarom heeft God Hem hoog verheven en Hem de
naam geschonken, die elke naam te boven gaat.

3 – Josef Anton Bruckner (1824-1896): “Ecce sacerdos magnus”, WAB 13 (a 8) (Tenebrae, o.l.v. Nigel Short)

Dit werk werd geschreven op verzoek van Johann Burgstaller, voor de kathedraal van Linz, ter gelegenheid van het 100-jarige jubileum van het bisdom. Het werd echter nooit uitgevoerd tijdens Bruckner’s leven. Het stuk is een 6-delig responsorium voor gemengd 8-stemmig koor, 3 trombones en orgel, bedoeld als processiemuziek.

Met de priester wordt Christus aangeduid, de hogepriester, die op aarde door de bisschop wordt vertegenwoordigd.

Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo.
Ideo jurejurando fecit illum dominus crescere in plebem suam.
Benedictionem omnium gentium dedit illi et testamentum suum confirmavit super caput ejus.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto, sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Zie, een groot priester, die God in zijn dagen welgevallig was.
Daarom liet de Heer hem, door een eed te zweren, groot worden onder zijn volk.
Hij gaf hem de zegen van alle naties en bevestigde zijn verbond over zijn hoofd.
Eer aan de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest, Zoals het was in het begin, en nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

4 – Josef Anton Bruckner (1824-1896): “Os justi”, WAB 30 (a 8) (Tenebrae, o.l.v. Nigel Short)

Deze graduale, een toonzetting van Psalm 36:30-31, is opgedragen aan Ignaz Traumihler, musicaal directeur van st. Florian, en werd later nog door Bruckner enigszins aangepast. Die aangepaste versie werd onder Traumihler voor het eerst uitgevoerd op 28 augustus 1879 in St. Florian, voor het feest van St. Augustinus, met Bruckner aan het orgel.

Os justi meditabitur sapientiam, et lingua eius
loquetur judicium.
Lex dei ejus in corde ipsius et non supplantabuntur
gressus ejus. Alleluia.

De mond van de rechtvaardige spreekt wijsheid, zijn
tong spreekt rechtvaardigheid.
Hij draagt de wet van God in zijn hart en zijn voeten
struikelen niet. Halleluja.

5 – Josef Anton Bruckner (1824-1896): “Tota pulchra es”, WAB 46 (a 8) (Tenebrae, o.l.v. Nigel Short)

Dit werk werd geschreven ter gelegenheid van het zilveren jubileum van Franz Joseph Rudigier's installatie als bisschop van Linz, en werd voor het eerst uitgevoerd op 4 juni 1878 in de Nieuwe Kathedraal van Linz, een bouwproject van Rudigier dat toen nog niet voltooid was.

Tota pulchra es, Maria et macula originalis non est in
te.
Tu gloria Jerusalem, tu laetitia Israel, tu
honorificentia populi nostri, tu advocata
peccatorum.
O Maria, Maria!
Virgo prudentissima, mater clementissima, ora pro
nobis.
Intercede pro nobis ad dominum Jesum Christum.

Gij zijt zeer schoon, Maria, en de vlek der erfzonde
kleeft niet aan u.
Gij zijt de glorie van Jeruzalem, gij zijt de vreugde
van Israël, gij zijt de pleitbezorger van ons zondaars.

O Maria, Maria!
Allerverstandigste maagd, allergenadigste moeder,
bid voor ons.
Wees onze bemiddelaarster bij onze Heer Jezus
Christus.